

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 2704/13

וערעור שכנגד

לפני: כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

המערער והמשיב שכנגד: אברהם כהן

נגד

המשיב והמערער שכנגד: רשות המיסים - פקיד שומה תל אביב 3

ערעור וערעור שכנגד על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
תל אביב בתיק ע"מ 10-10-36696 שניתן ביום 14.03.2013
על ידי כבוד השופט יונה אטדגי

תאריך הישיבה: א' באב התשע"ד (28.07.2014)

בשם המערער והמשיב שכנגד: עו"ד ירון אבני
בשם המשיב והמערער שכנגד: עו"ד עמנואל לינדר

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. בבית משפט קמא נדונה השאלה אם יש לראות את המערער (המשיב בערעור שכנגד) כ"תושב ישראל" כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. בית משפט קמא, לאחר שבחן את העובדות והראיות שהובאו בפניו, מצא כי מרכז חייו של המערער - על פי מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים כאמור בחלופה (א)(1) להגדרה - הוא בישראל, וכי גם בהיבט הסובייקטיבי, המערער רואה בישראל את מרכז חייו. כן מצא בית משפט קמא כי נתקימה החזקה על פי החלופה בסעיף (א)(2)(ב) להגדרה, ולפיה שהה המערער בישראל בשנת המס "30 ימים או יותר, וסך כל תקופת שהייתו בישראל בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה הוא 425 ימים או יותר".

2. בערעור שלפנינו הלין המערער על מסקנתו של בית משפט קמא וטען כי אין לראותו כתושב ישראל.

3. לא מצאנו ממש בערעור, הנסב על ממצאי עובדה ומהימנות שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן. בית משפט קמא עמד על מכלול הזיקות המצביעות על כך שמרכז חייו של המערער בישראל, ובין היתר, בעלותו בבית בישוב יבנה שם הוא מתגורר לצד אשתו, הסכמים בהם ציין המערער את כתובתו בישוב יבנה, היותו בעלים של חברה בארץ ממנה הוא מושך משכורת ועוד. בנוסף לכך, המערער נמנע בעקביות מלהביא עדים או ראיות שהיה בהן כדי לסתור את הראיות שהובאו ולפיהן מרכז חייו הוא בישראל.

4. המערער הלין על גובה השומה לפי מיטב השפיטה שהוציא המשיב לחובתו, ואשר מושתתת בעיקרה על מסמכים שנתפסו בחיפוש בביתו, מהם עולה כי המערער מכר נכסים שבבעלותו לחברה רומנית שבבעלותו, כאשר התמורה מצוינת כהלוואות שנתן לחברה.

המערער סירב לשתף פעולה ולחשוף פרטים על רכושו ועסקיו ברומניה, מן הטעם שאלו אינם מענייניו של פקיד השומה. כך נהג המערער, הן בהליכים בפני פקיד שומה והן בהליכי בית משפט. די בטעם זה, כשלעצמו, כדי לדחות השגותיו של המערער בנוגע לשומה שהושתה עליו.

דין הערעור להידחות בנקודה זו גם לגופם של דברים. המערער העיד על עצמו כי יש לו "נכסים רבים שבבעלותו, שערכם עולה אלפי מונים על הנכסים בישראל" (סעיף 26 לסיכומיו). המערער בחר במודע ובאופן מתריס להסתיר מעיני פקיד השומה נכסים אלה ולא נתן כל הסבר למקור ההכנסה ששימש אותו לרכישת הנכסים שהעביר לחברה הרומנית שבבעלותו, ואין לו אלא להלין על עצמו.

אשר על כן, דין הערעור להדחות על כל חלקיו.

5. מנגד, מצאנו ממש בערעור שכנגד של המשיב, ולפיו שגה בית משפט קמא בכך שהפחית הסך של 795,000 ₪ מההכנסה של המערער בשנות המס הרלבנטיות, משמצא כי ארבע מתוך 12 עסקאות העברת נכסים מהמערער לחברה שבבעלותו נעשו בשנת 2004, בעוד השומה מתייחסת לשנים 2005-2006.

המערער לא טרח להשיב לערעור שכנגד, ודי בכך כדי לקבל את הערעור.

למעלה מן הצורך, גם לגופם של דברים יש ממש בטענות המערער שכנגד, כאשר יש להבחין בין מועד העברת נכס לחברה לבין מועד צמיחת ההכנסה (השווה לע"א 9650/05 פרוינד נ' פקיד שומה ת"א, בפסקה 7 לפסק דינה של השופטת חיות (7.8.2008)). מכל מקום, משלא השיב המערער לערעור שכנגד וסירב לשתף פעולה ולהסביר פשר הדברים, אין ליתן לו פתחון פה לטעון בעניין.

6. המערער ביקש בשלב הערעור להגיש ראייה נוספת הנוגעת להכנסותיו מדמי שכירות של דירות שבבעלותו ברומניה. לא ראינו לקבל ראייה זו, שלא עמדה בשעתו בפני בית משפט קמא, לאור עמדתו המתריסה של המערער שסירב להמציא חומר הנוגע לנכסיו ברומניה.

נציין כי הפסיקה הכירה בכך, שכאשר צד מסתיר מהצד שכנגד מסמך, בית המשפט שלערעור יתיר הגשת המסמך כראיה נוספת בשלב הערעור, כסנקציה כנגד הצד שלא גילה את החומר הרלבנטי שבידיו (ע"א 27/91 קבלו נ' קבלו שמעון עבודות מתכת בע"מ, פ"ד מט(1) 450, 458-460 (1995)). אך קשה להלום מצב הפוך, שאותו צד המסרב לחשוף מסמכים שברשותו, ישתמש בכך כעילה להתיר לו להציג אותם מסמכים בשלב הערעור.

למעלה מן הצורך וגם לגופם של דברים, הרי שאין באותן ראיות נוספות שביקש המערער להציג כדי לשנות את התוצאה, כאשר אין בראיות אלה כדי לשפוך אור על הכנסותיו של המערער מהחברה הרומנית שבבעלותו, להבדיל מהכנסותיו מדמי שכירות מנכסים שבבעלותו.

7. סופו של דבר, שהערעור נדחה והערעור שכנגד מתקבל. המערער ישא בהוצאות המשיב בסך 25,000 ₪.

ניתן היום, א' באב התשע"ד (28.7.2014).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט